

R10.06

Revizyon No : 13

Yürürlük Tarihi : 16.12.2019

TÜRKAK Akreditasyon Markasının Akredite Kuruluşlarca Kullanılmasına İlişkin Şartlar

TÜRK AKREDİTASYON KURUMU

İÇİNDEKİLER

	<u>Sayfa</u>
1. AMAÇ.....	1
2. KAPSAM	2
3. İLGİLİ DOKÜMANLAR	2
4. TANIMLAR.....	2
5. GENEL.....	4
6. TÜRKAK AKREDİTASYON MARKASININ FORMATI VE KULLANIMI	5
7. TÜRKAK AKREDİTASYON MARKASININ TANITIM VE REKLAM MALZEMELERİNDE KULLANIMI.....	6
8. TÜRKAK AKREDİTASYON MARKASININ KULLANIMINA İLİŞKİN DİĞER KISITLAMALAR.....	8
9. AKREDİTE UYGUNLUK DEĞERLENDİRME KURULUŞLARI TARAFINDAN DÜZENLENEN RAPORLAR VEYA SERTİFİKALARDA TÜRKAK AKREDİTASYON MARKASININ KULLANIMINA İLİŞKİN ŞARTLAR.....	9
10. AKREDİTE BELGELENDİRME KURULUŞLARI TARAFINDAN IAF MLA MARKASININ KULLANIMI.....	15
11. AKREDİTE UYGUNLUK DEĞERLENDİRME KURULUŞLARI TARAFINDAN ILAC MRA MARKASININ KULLANIMI.....	16
12. AKREDİTASYONA YAZILI ATIF.....	17
EK A: TÜRKAK LOGOSU VE TÜRKAK AKREDİTASYON MARKASI TANIMI.....	18

TÜRK AKREDİTASYON KURUMU

1 AMAÇ

Akredite uygunluk değerlendirme kuruluşları yeterliliklerinin Türk Akreditasyon Kurumu (TÜRKAK) tarafından onaylandığını göstermek amacıyla TÜRKAK Akreditasyon Markasını kullanmalarına ilişkin kuralları belirlemektir.

2 KAPSAM

Bu Rehberde, ilgili uluslararası standartların şartlarını karşılayan ve TÜRKAK tarafından akredite edilen uygunluk değerlendirme kuruluşlarının, TÜRKAK Akreditasyon Markasını kullanmasına dair düzenlemeler açıklanmaktadır.

3 İLGİLİ DOKÜMANLAR

- a) **TS EN ISO/IEC 17011 Uygunluk değerlendirmesi — Uygunluk değerlendirmesi - Uygunluk değerlendirme kuruluşlarını akredite eden akreditasyon kurumları için gereklilikler**
- b) Deney ve kalibrasyon laboratuvarları için TS EN ISO/IEC 17025 Standardı
- c) Muayene Kuruluşları için TS EN ISO/IEC 17020 Standardı
- d) Ürün/Hizmet Belgelendirme Kuruluşları için TS EN ISO/IEC 17065 Standardı
- e) Sistem Belgelendirme Kuruluşları için TS EN ISO/IEC 17021 Standardı
- f) Personel Belgelendirme Kuruluşları için TS EN ISO/IEC 17024 Standardı
- g) Tıbbi Laboratuvarlar için TS ISO 15189 Standardı
- h) **Uygunluk Değerlendirmesi –Yeterlilik Deneyi İçin Genel Şartlar TS EN ISO/IEC 17043 Standardı**
- i) Referans Malzeme Üreticilerinin Yeterliliği için Genel Gereklilikler TS EN ISO 17034 Standardı
- j) Sera gazları- Akreditasyon veya Diğer Karşılıklı Tanıma Formlarında Kullanmak için Sera Gazı Geçerli Kılınması ve Doğrulaması Yapan Kuruluşlar için Şartlar TS EN ISO 14065 Standardı
- k) **EA-3/01 Akreditasyon Sembol, Logo ve diğer akreditasyon beyanlarının Kullanımı ve EA MLA İmza Statüsüne Atıfa yönelik EA Kuralları**
- l) IAF ML 2 IAF MLA Markasının Kullanımında Genel Prensipler
- m) Uygunluk Değerlendirme - Uygunluk Değerlendirmesi yapan Kuruluşları Akredite Eden Akreditasyon Kuruluşları için Genel Şartlar TS EN ISO/IEC 17011 Standardı
- n) ILAC R7 ILAC MRA Markasının Kullanım Kuralları
- o) **ILAC P8 ILAC Karşılıklı Tanınma Anlaşması: Akreditasyon Markasının Akredite Uygunluk Değerlendirme Kuruluşları Tarafından Kullanılmasına ve Akreditasyon Statüsü Beyanlarına yönelik Ek Gereklilikler**

4 TANIMLAR

TÜRKAK Logosu: TÜRKAK'ın kendi ismini veya akreditasyon programlarını tanıtmak için kullandığı sembol

TÜRK AKREDİTASYON KURUMU

Şekil 1: TÜRKAK Logosu

TÜRKAK Akreditasyon Markası : TÜRKAK tarafından akredite edilmiş kuruluşların akreditasyon statülerini göstermek için kullandığı semboldür. Akreditasyon Markası TÜRKAK logosunun altına akreditasyon alanı, akreditasyona konu olan standardın numarası ve akredite edilmiş kuruluşun akreditasyon numarasının eklenmesi ile oluşturulur.

Şekil 2: TÜRKAK Akreditasyon Markası

Birleşik Marka : Uluslararası Akreditasyon Forumu (International Accreditation Forum - IAF) Çok Taraflı Anlaşma (Multilateral Agreement - MLA) veya Uluslararası Laboratuvar Akreditasyon Birliği (International Laboratory Accreditation Cooperation - ILAC) Karşılıklı Tanınma Anlaşması (Mutual Recognition Arrangement - MRA) markalarının TÜRKAK Akreditasyon Markası ile birlikte kullanıldığı markadır. Şekil 3'te IAF MLA ve ILAC MRA markaları kullanılarak oluşturulmuş birleşik marka örnekleri verilmiştir.

a

b

Şekil 3: Birleşik Marka Örnekleri

TÜRKAK BELGE DOĞRULAMA SİSTEMİ (TBDS) KARE KODU: Uygunluk değerlendirme kuruluşlarından hizmet alan müşterilere verilen veya verilecek deney/kalibrasyon/muayene hizmetleri ile /ürün/yönetim sistemi/personel belgelendirmelerine

TÜRK AKREDİTASYON KURUMU

ilişkin bazı kayıt ve bilgilerin (başvuru, kapsam, tetkik, test/kalibrasyon, muayene, değerlendirme/sertifika vb.) girildiği TÜRKAK belge doğrulama sistemi tarafından üretilen, belgeye dair bilgilere erişim sağlayan kare kod.

5 GENEL

5.1 Türk Akreditasyon Kurumu (TÜRKAK) kalibrasyon, test, tıbbi laboratuvarlar, **yeterlilik testi (YT) sağlayıcıları ve referans malzeme (RM) üreticileri** ile muayene, sistem, ürün/hizmet ve personel belgelendirme alanlarında faaliyet gösteren uygunluk değerlendirme kuruluşlarının yeterliliklerini denetlemek ve akredite etmekten sorumlu olan ulusal akreditasyon kuruluşudur.

- 5.2**
- a) Bu Rehberde belirtilen şartlar, TÜRKAK tarafından akredite edilmiş olan bütün kuruluşlar tarafından yerine getirilmelidir.
 - b) Belgelendirme kuruluşları, kendilerinden akredite belgelendirme hizmeti alan müşterilerinin de bu Rehberde belirtilen şartlara uymasını sağlamak için gereken her tür önlemi almalıdır.
 - c) TÜRKAK tarafından akredite edilen laboratuvarlar ve muayene kuruluşları, kullanım izni aldıkları TÜRKAK Akreditasyon Markasını, müşterilerinin, taşeronlarının veya herhangi bir üçüncü tarafın yetkisiz kullanımını engelleyecek prosedür ve politikalara sahip olmalıdır.
 - d) TÜRKAK Logosunun kullanımı yalnızca Türk Akreditasyon Kurumu'na ait olup diğer kurum ve kuruluşlar tarafından hiçbir şekilde kullanılamaz. Ancak TÜRKAK'ın desteklediği ulusal veya uluslararası etkinlikler veya projeler için hazırlanan basılı/görsel materyallerde TÜRKAK'ın yazılı izini ile kullanılabilir.
 - e) Avrupa Akreditasyon Birliği (EA), Uluslararası Akreditasyon Forumu (IAF), Uluslararası Laboratuvar Akreditasyon Birliği (ILAC)'ın logoları Uygunluk Değerlendirme Kuruluşları tarafından hiçbir şekilde kullanılamaz.
 - f) TÜRKAK Akreditasyon Markasını kullandırma hakkı sadece Türk Akreditasyon Kurumuna aittir.

5.3 TÜRKAK tarafından akredite kuruluşlar, ilgili TÜRKAK Akreditasyon Markasını kırtasiye malzemelerinde, raporlarında, sertifikalarında, broşürlerinde ve akreditasyon faaliyetleriyle ilgili her türlü çalışmasında bu rehberde belirtilen şartlara uygun şekilde kullanabilirler.

5.4 TÜRKAK'tan akredite olan bütün kuruluşlar, akreditasyon kapsamının ve sınırlarının ne olduğunu müşterilerine tam olarak açıklamaktan sorumludur.

TÜRK AKREDİTASYON KURUMU

6 TÜRKAK AKREDİTASYON MARKASININ FORMATI VE KULLANIMI

- 6.1** TÜRKAK Akreditasyon Markası bu bölümde detaylı olarak anlatılan formatta, ebatta ve renkte kullanılmalıdır.
- 6.2** Akreditasyona konu olan uygunluk değerlendirme faaliyeti, standardın numarası ve kuruluşun akreditasyon numarası Şekil 2’de gösterildiği gibi TÜRKAK Logosunun tam altına merkezi bir şekilde yerleştirilmelidir.
- 6.3** TÜRKAK Akreditasyon Markası A4 ebadından daha büyük olmayan bir sarf malzemesi üzerine basılmışsa, en boy oranı sabit olmak üzere eni 30 mm’den daha büyük olmamalıdır. Markanın daha büyük ebatlı bir sarf malzemesine basılması halinde, TÜRKAK’tan elektronik ortamda temin edilen, uygun ebatlı olan Marka kullanılabilir.
- 6.4** Akredite kuruluşlar, kendi oluşturdukları marka reproduksiyonlarını bu Rehberde verilen formatla aynı olacak şekilde hazırlamalıdır. TÜRKAK Akreditasyon Markasının ebat, renk ve formatına ilişkin detaylı bilgi EK A’da verilmiştir.
- 6.5** Markanın içinde yer alan Logonun minimum yüksekliği 20 mm olmalıdır.
- 6.6** TÜRKAK Akreditasyon Markası kırtasiye malzemelerinin üzerinde de kullanılabilir. Ancak Marka;
a) akredite kuruluşun logosu veya ismi ile birlikte baskı yapılan dokümanın üzerinde bulunmalıdır.
b) akredite kuruluşun logosundan veya isminden daha baskın olmamalıdır.
- 6.7** TÜRKAK Akreditasyon Markası kabartma veya hologram şeklinde kullanılabilir.
- 6.8** TÜRKAK Akreditasyon Markasının elektronik ortamdaki reproduksiyonları, bu Rehberdeki tüm şartlara ilave olarak aşağıda sıralanan şartları karşılıyor olması koşuluyla kabul edilebilir.
a) Kuruluşun akreditasyon numarası markanın tam altına merkezi bir şekilde yazılmış olmalıdır.
b) TÜRKAK Logosunda herhangi bir tahrifat yapılmamalıdır.
c) Markanın formatında herhangi bir değişiklik yapılmamalıdır.
d) TÜRKAK Akreditasyon Markasının kullanılacağı doküman zemininin renkli olması durumunda TÜRKAK Akreditasyon Markası beyaz bir fon ile çerçevelenmelidir. (Bakınız Şekil 4)

TÜRK AKREDİTASYON KURUMU

Şekil 4: TÜRKAK Akreditasyon Markasının Beyaz Zeminli Dokümanlar Haricindeki Dokümanlarda Kullanım Şekli

e) Bilgisayar ortamında hazırlanan markalar bu Rehber dokümanda belirtilen formatlar çerçevesinde veya TÜRKAK'ın elektronik ortamda sunduğu formatlar çerçevesinde hazırlanmalıdır.

6.9 TÜRKAK Akreditasyon Markası, tif, jpg, gif ve bmp formatlarında 50 mm genişliğinde TÜRKAK tarafından hazırlanmıştır. Hazırlanan değişik formatlardaki TÜRKAK Akreditasyon Markası örnekleri, akredite edilen kuruluşa teslim edilir veya kuruluşun erişimine açılır. TÜRKAK Akreditasyon Markasının belirtilen ebat haricinde kullanılması gerektiğinde, önceden TÜRKAK'ın onayı alınmalıdır. Şekil 5'te 25 mm ebatlı TÜRKAK Akreditasyon Markası örnekleri her bir akreditasyon standardı için ayrı ayrı verilmiştir.

TÜRK AKREDİTASYON KURUMU

Şekil 5: TÜRKAK Akreditasyon Markası Örnekleri

7 TÜRKAK AKREDİTASYON MARKASININ TANITIM/REKLAM MALZEMELERİNDE KULLANIMI

- 7.1 TÜRKAK Akreditasyon Markası, akredite kuruluşun statüsü hakkında yanlış anlaşılmaya sebep olabilecek şekilde kullanılmamalıdır.
- 7.2 Bu Rehberdeki şartları karşılıyor olmaları koşuluyla, TÜRKAK'tan akredite kuruluşlar ilgili tanıtım/reklam materyallerinde TÜRKAK Akreditasyon Markasını kullanma hakkına sahiptir.
- 7.3 TÜRKAK'tan akredite belgelendirme kuruluşlarından belge alan kuruluşlar, TÜRKAK Akreditasyon Markasını kırtasiye, reklam, tanıtım veya benzeri materyallerde kullanabilir. TÜRKAK Akreditasyon Markası akredite edilmiş belgelendirme kuruluşunun veya belgelendirme programının markası ile ilişkili olacak şekilde kullanılmalıdır. (Bakınız Şekil 6)

Şekil 6: Belgelendirme Kuruluşunun Logosu ve TÜRKAK Akreditasyon Markasının ilgili Sertifikada Kullanım Şekli

- 7.4 “Tanıtım Malzemeleri” terimi akredite bir ürün belgelendirme faaliyeti altında üretilmiş ürünler veya mallar haricindeki ürünler ve malzemeler üzerine iliştilmiş notları, etiketleri, dokümanları veya yazılı bildirimleri kapsamaktadır. Bu kısıtlama paketleme ve promosyon malzemeleri için de geçerlidir.

TÜRK AKREDİTASYON KURUMU

7.5 Antetli kağıtlarda kullanılan TÜRKAK Akreditasyon Markası, bu Rehberde belirtilen ve elektronik ortamda uygunluk değerlendirme kuruluşuna iletilen formatla uyuşmalıdır. TÜRKAK Akreditasyon Markası akredite kuruluşun logosundan daha ön planda olmamalıdır.

7.6 Akreditasyon kapsamı dahilinde olmayan bir faaliyete ilişkin yapılan tekliflerde üzerinde TÜRKAK'ın Akreditasyon Markası olan antetli kağıtlar kullanılıyorsa, hangi faaliyetlerin akredite edilmiş olduğu açıkça belirtilmelidir. Bu gibi durumlarda ilgili antetli dokümanda, örneğin "Bu teklif akreditasyon kapsamı dahilinde olmayan hizmetleri içermektedir" şeklinde bir ibare bulunmalıdır.

7.7 TÜRKAK Akreditasyon Markası akredite kuruluşun personeli için bastırılan kartvizitler üzerinde kullanılamaz. Kartvizitler üzerinde kuruluşun akreditasyonuna ilişkin hiçbir atıfta bulunulamaz. Elektronik postalarda kullanılan imza/kartvizitler de bu kapsamda değerlendirilmektedir.

7.8 Akredite kuruluş üzerinde TÜRKAK Akreditasyon Markasını kullanacağı her tür malzemeyi (kırtasiye,vs.) kullanıma almadan önce, ilgili materyale ilişkin olarak TÜRKAK'ın onayını almalıdır.

8. TÜRKAK AKREDİTASYON MARKASININ KULLANIMINA İLİŞKİN DİĞER KISITLAMALAR

8.1 a) Bir reklam kampanyasının parçası olacak şekilde bu Rehberde belirtilen şartlara uygun olarak TÜRKAK Akreditasyon Markası içeren reklam malzemeleri haricinde, TÜRKAK Akreditasyon Markası taşıtların üzerinde kullanılmamalıdır.

b) TÜRKAK Akreditasyon Markaları binaların veya bayrakların üzerinde kullanılmamalıdır.

c) TÜRKAK Akreditasyon Markası akredite uygunluk değerlendirme kuruluşunun binasının iç duvarlarında, kapılarında veya fuarlardaki tanıtım stantlarında kullanılabilir.

8.2 TÜRKAK Akreditasyon Markası TÜRKAK'ın herhangi bir ürünü veya hizmeti onayladığı veya önerdiği anlamına gelebilecek şekilde kullanılmamalıdır.

8.3 TÜRKAK Akreditasyon Markası akreditasyon kapsamındaki belgelendirme, deney, kalibrasyon, **YT hizmeti, RM üretimi** ve muayene faaliyetleri için TÜRKAK'ın sorumluluğu üstüne aldığı ima edecek şekilde kullanılmamalıdır.

8.4 TÜRKAK Akreditasyon Markası içeren her türlü belge ve raporda TÜRKAK tarafından akredite edilmiş bütün faaliyetler açıkça belirtilmelidir.

8.5 a) Ürün belgelendirmeye ilişkin TÜRKAK Akreditasyon Markası sadece akredite edilmiş ürün belgelendirme çalışmaları kapsamında üretilmiş ürünler için akredite ürün belgelendirme kuruluşunun logosu ile birlikte kullanılabilir.

TÜRK AKREDİTASYON KURUMU

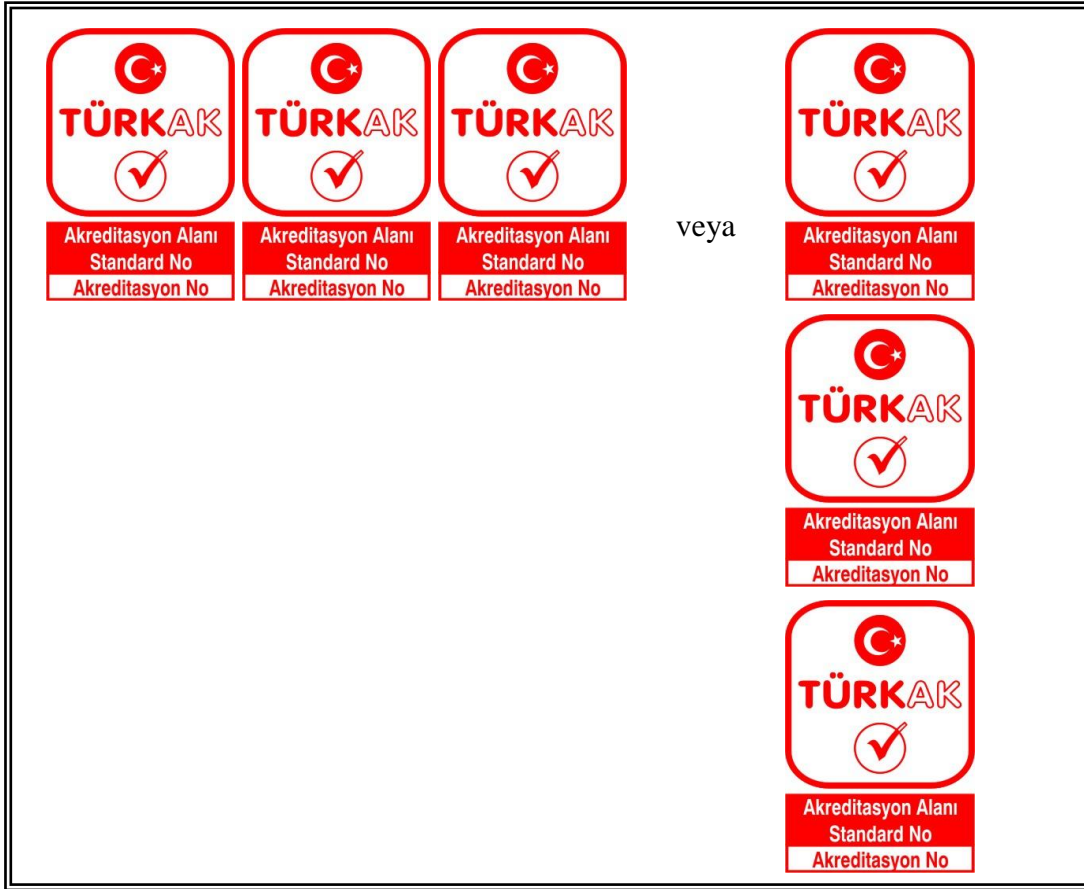
- b) Akredite laboratuvarlara verilen TÜRKAK Akreditasyon Markası deneye tabi tutulmuş bir malzeme veya ürün üzerine konulmamalı ayrıca ürün belgelendirmesi veya onayını ima edecek şekilde de kullanılmamalıdır.
- c) Akredite muayene kuruluşlarına verilen TÜRKAK Akreditasyon Markası muayene edilmiş bir malzeme veya ürün üzerine konulmamalı ayrıca ürün belgelendirmesi veya onayını ima edecek biçimde de kullanılmamalıdır.
- 8.6** TÜRKAK tarafından akreditasyonu askıya alınan kuruluş TÜRKAK Akreditasyon Markası içeren muhtelif sertifika, rapor vs. yayımını derhal durdurmalıdır.
- 8.7** TÜRKAK tarafından akreditasyonu iptal edilen kuruluş TÜRKAK Akreditasyon Markası içeren her tür sertifika, rapor, promosyon, reklam malzemesi vb. dağıtımını derhal durdurmalıdır.
- 8.8** Kendi markasının kullanım hakkını veren bir akredite kuruluşun, akreditasyonunun TÜRKAK tarafından iptal edilmesi halinde, bu kuruluş markasını kullanım hakkı vermiş olduğu kuruluşların tanıtım ve sarf malzemesi, reklam, ürün, etiket ve ambalajları üzerinde TÜRKAK Akreditasyon Markasının kullanımını derhal durdurmasını temin edecek prosedürlere sahip olmalıdır.
- 8.9** Akredite edilen kuruluşun birden fazla şubesi varsa ve bu şubelerden bazıları akredite ise, TÜRKAK Akreditasyon Markası sadece akredite olan şubeler tarafından kullanılmalıdır. Bütün şubelerde ortak bir form kullanılıyorsa, ilgili dokümanda TÜRKAK Akreditasyon Markası kullanılabilir, fakat Markanın hemen yanında hangi şubelerin akredite olduğu açıkça belirtilmiş olmalıdır.
- 8.10** TÜRKAK bu Rehberde belirtilen şartları ön bilgilendirme yapmaksızın değiştirme hakkına sahiptir.
- 9 AKREDİTE UYGUNLUK DEĞERLENDİRME KURULUŞLARI TARAFINDAN DÜZENLENEN RAPORLAR VEYA SERTİFİKALARDA “TÜRKAK AKREDİTASYON MARKASI”NIN KULLANIMINA İLİŞKİN ŞARTLAR**
- 9.1** Şekil 7’de birden fazla akreditasyona sahip olan kuruluşların, uygunluk değerlendirme faaliyeti çıktıları (Deney / Muayene Raporu, Sertifikalar vb.) dışında TÜRKAK Akreditasyon Markasını ne şekilde kullanabileceği gösterilmiştir. Birden fazla akreditasyona sahip kuruluşlar uygunluk değerlendirme faaliyeti çıktılarında (Deney / Muayene Raporu, Sertifikalar vb.) yalnızca ilgili Akreditasyon markasını kullanmalıdır.
- 9.2** TÜRKAK, TÜRKAK Akreditasyon Markası taşıyan test, kalibrasyon, **YT/LAK dokümanlarının, RM dokümanlarının ve etiketlerinin** veya muayene sonuçlarının yahut belgelendirme kararlarının doğruluğuna ilişkin hiçbir sorumluluk kabul etmez.
- 9.3** TÜRKAK Akreditasyon Markası bir cihazın kalibrasyonunun, test veya muayeneye konu olan malzemenin/ürünün, **YT program sonucunun, RM/ SRM (Sertifikalı Referans**

TÜRK AKREDİTASYON KURUMU

Malzeme)lerin TÜRKAK tarafından onaylandığını veya üretildiğini ima edici şekilde kullanılmamalıdır.

- 9.4 TÜRKAK Akreditasyon Markası, hiçbir akredite sonuç içermeyen test raporlarında veya **kalibrasyon** sertifikalarında, **YT/LAK, RM dokümanlarında ve etiketlerinde** kullanılmamalıdır. Bu gibi raporlarda/sertifikalarda akreditasyona ve çok taraflı tanınma anlaşmalarına ilişkin hiçbir atıf yapılmamalıdır.

Şekil 7: Birden fazla akreditasyona sahip kuruluşların olası marka kullanım şekilleri

- 9.5 Bir kalibrasyon sertifikasında TÜRKAK Akreditasyon Markasının kullanılabilmesi için, sertifikadaki sonuçların çoğunluğunun akredite kapsamla ilgili sonuçlardan oluşması gerekir. Akreditasyon kapsamı dışındaki sonuçlar tespit edilebilir olmalıdır.
- 9.6 TÜRKAK tarafından akredite edilmiş bir laboratuvarın/muayene kuruluşunun başka bir akreditasyon kuruluşundan da akredite olmuş olması halinde, bu kuruluş düzenlediği rapor/sertifikalarda tercihinine göre TÜRKAK Akreditasyon Markasını veya TÜRKAK Akreditasyon Markasını kullanmaksızın diğer akreditasyon kuruluşunun akreditasyon markasını kullanmalıdır.

TÜRK AKREDİTASYON KURUMU

- 9.7 TÜRKAK tarafından onaylanmış kalibrasyon etiketleri sadece akreditasyon kapsamı dahilinde kalibre edilmiş cihazlarda kullanılmalıdır.
- 9.8 **TÜRKAK tarafından ISO 17034 standardına göre akredite referans malzeme üreticileri tarafından üretilen referans malzemelerin etiketlerinde akreditasyon markası kullanılabilir. Akreditasyon markası içeren RM etiketleri ISO 17034 gerekliliklerine ek olarak aşağıdaki unsurları içermelidir:**
- a) Akredite referans malzeme üreticisinin adı ve akreditasyon numarası
b) Ürün ve parti numarası
c) Referans Malzeme Sertifikasına atf
- 9.9 TÜRKAK Akreditasyon Markasının akredite olmayan sonuçları da içeren deney raporlarında, kalibrasyon sertifikalarında, **YT/LAK dokümanlarında veya RM doküman ve etiketlerinde** kullanılması halinde, akredite kuruluşlar düzenledikleri raporun kapak sayfasına akreditasyon kapsamında olan deney/kalibrasyon metotlarının akreditasyon kapsamında olmayan metotlardan ayırt edilmesini sağlayan bir uyarı notu eklemelidir. Bu notta örneğin “*” işaretli deneyler akreditasyon kapsamı dahilinde değildir” gibi bir ibare olabilir. Uyarı notu kolayca okunabilir bir şekilde olmalıdır. Buna bağlı olarak deney raporunun veya kalibrasyon sertifikasının iç sayfalarında da akreditasyon kapsamında olan sonuçlar ile akreditasyon kapsamında olmayan sonuçların açıkça ayırt edilmesini sağlayacak bir işaretleme yapılmalıdır.
- 9.10 Laboratuvarlar, yayımladıkları TÜRKAK Akreditasyon Markalı raporlarında görüş veya yorum bildirebilirler. Bu hallerin akreditasyon kapsamı dâhilinde olmadığı durumlarda, TÜRKAK Akreditasyon Markasının veya bildirilen görüşün hemen yanına “Hakkında görüş verilen/yorum yapılan sonuçlar, akredite edilmiş kapsam ile ilişkili değildir.” gibi bir uyarı notu düşülmelidir.
- 9.11 TÜRKAK tarafından akredite edilen kuruluşların, akredite sonuç içermeyen rapor veya sertifikalarıyla birlikte göndereceği yazılarda, TÜRKAK Akreditasyon Markası taşıyan antetli kağıt kullanmaları halinde; ekli rapordaki/sertifikadaki sonuçların akreditasyon kapsamı dahilinde olmadığını belirten bir uyarı yazı içinde yer almalıdır.
- 9.12 Aynı kapsamda birden fazla akreditasyona sahip olan belgelendirme kuruluşları, akredite edildikleri kapsamla ilgili sertifikalarında veya diğer belgelendirme dokümanlarında kendisini akredite eden akreditasyon kuruluşlarından en az bir tanesinin markasını kullanmalıdır.
- 9.13 Belgelendirme kuruluşları, belgelendirdikleri kuruluşların TÜRKAK Akreditasyon Markasını kullanım şekillerini denetlemelidir. Belgelendirme kuruluşları, kendilerinden hizmet alan kuruluşların, TÜRKAK Akreditasyon Markasını hangi şartlar altında kullanacağını tanımlamalıdır.
- 9.14 Bir laboratuvarın TÜRKAK’tan akredite bir yönetim sistemi belgelendirme kuruluşu tarafından belgelendirilmesi halinde, belgelendirme kuruluşu; laboratuvarın düzenlediği

TÜRK AKREDİTASYON KURUMU

deney/kalibrasyon/tıbbi analiz/yeterlilik testi vb. raporlarında veya sertifikalarında, kendisine verilen yönetim sistemleri belgelendirme faaliyetleri ile ilgili TÜRKAK Akreditasyon Markasını kullanılmamalıdır.

- 9.15** Bu Rehberin 6,7 ve 8 maddelerinde belirtilen şartlar belgelendirme kuruluşlarından hizmet alan kuruluşlar için de geçerlidir.
- 9.16** Marka reproduksiyonları bu Rehberde verilen örneklere uygun olarak yapılmalıdır. Akredite belgelendirme kuruluşundan sertifika alanlar TÜRKAK Akreditasyon Markasının yanına belgelendirme kuruluşunun logosunu Şekil 6'da gösterildiği gibi ekleyerek kullanılmalıdır.
- 9.17** Akredite bir muayene kuruluşu taşerondan elde etmiş olduğu sonuçları ve kendi akreditasyon kapsamındaki sonuçları kullanarak bir rapor hazırlamak istiyorsa, hazırlanan raporda veya sertifikada muayene işlerinin hangilerine ait sonuçların taşerondan elde edilmiş olduğunu açıkça belirtmelidir.
- 9.18** Akreditasyon kapsamında olan ve olmayan faaliyetlere ilişkin ortak bir rapor/sertifika düzenlendiğinde, uygunluk değerlendirme kuruluşu müşterinin akreditasyon kapsamında olan ve olmayan faaliyetleri kolayca ayırt edebilmesini sağlamalıdır.
- 9.19** Madde 9.17'deki gibi bir durumla karşılaşılması halinde muayene kuruluşu düzenlemiş olduğu raporun kapağına veya ilk sayfasına aşağıdaki ifadelerden bir tanesini eklemelidir.
- “Bu raporda/sertifikada “TÜRKAK tarafından akredite” şeklinde işaretlenmiş muayene sonuçları numaralı TÜRKAK Akreditasyon Sertifikasında detaylı olarak belirtilen kapsamla ilişkilidir.”
 - “Bu raporda/sertifikada “TÜRKAK'tan akredite değil” şeklinde işaretlenmiş muayene sonuçları TÜRKAK'tan alınmış akreditasyonun kapsamı dahilinde değildir.”

Bu ifade kolayca okunabilir şekilde olmalıdır ve muayene raporunun iç sayfalarında da akreditasyon kapsamında olan sonuçlar ile akreditasyon kapsamında olmayan sonuçların açıkça ayırt edilmesini sağlayacak bir işaretleme yapılmalıdır.

- 9.20** Akreditasyon kapsamında olmayan muayene faaliyetleri için düzenlenen sertifikalarda/raporlarda TÜRKAK Akreditasyon Markası kullanılmamalıdır.
- 9.21** UDK sehven akredite olduğu kapsam dışında TÜRKAK markasını içeren bir rapor/sertifika yayımlarsa, derhal söz konusu rapor/sertifikaları geri çekmeli ve müşterilerini akreditasyona atıfta bulunmamaları hususunda uyarmalıdır. Ayrıca, UDK benzeri durumların olup olmadığı hususunda bir değerlendirme/risk analizi yapmalı, TÜRKAK'a düzeltici faaliyet planlarını sunmalı ve sonuçlarını zamanında TÜRKAK'a göndermelidir.

TÜRK AKREDİTASYON KURUMU

9.22 Akreditasyonu askıya alınan, geri çekilen veya daraltılan UDK, akreditasyonunun askıya alınması/ geri çekilmesi/ daraltılması ve bunun sonuçları hakkında bu işlemde etkilenen müşterilerini bilgilendirmelidir. Ayrıca, akreditasyonu geri çekilen veya daraltılan belgelendirme kuruluşu akreditasyon kapsamında vermiş olduğu sertifikaları da geri çekmelidir.

9.23 TÜRKAK Akreditasyon Markalı rapor veya sertifikalarda TÜRKAK'ın yapmış olduğu Çok Taraflı Tanınma Anlaşmalarına (MLA/MRA) atıf yapılabilir. TÜRKAK'ın imzalamış olduğu çok taraflı tanınma anlaşmalarına atıf yapılabilmesi için rapor veya sertifikada yer alan faaliyetin ilgili anlaşma(lar) kapsamında bulunması gerekir. Bu atıflarda;

a) Kuruluşun akreditasyon kapsamına uygun olarak aşağıdaki formata uyulmalıdır:
“Türk Akreditasyon Kurumu (TÜRKAK) [*faaliyet alanı adı*] [*raporlarının/ sertifikalarının*] tanınması konusunda Avrupa Akreditasyon Birliği (EA) ve Uluslararası Akreditasyon Birliği (ILAC) / Uluslararası Akreditasyon Forumu (IAF)¹ ile Çok Taraflı Tanınma Anlaşmasını imzalamıştır.”

UDK, yukarıda belirtilen kısımları akreditasyon sertifikasına uygun olarak doldurmak ile yükümlüdür.

b) Çok Taraflı Tanınma Anlaşmasına atıf kuruluşun statüsü hakkında yanlış anlaşılmaya sebep olabilecek şekilde kullanılmamalıdır.

9.24 TÜRKAK akreditasyonu kapsamında gerçekleştirilen uygunluk değerlendirme faaliyetleri sonucunda düzenlenen rapor ve sertifikalarda TÜRKAK Akreditasyon Markası kullanılmalıdır (Bu rehberin Madde 9.5, 9.6, ve 9.11’de belirtilen durumlar dışında). TÜRKAK Akreditasyon Markasının kullanılmasının uygun olmadığı düşünülen rapor ve sertifikalarda, söz konusu rapor veya sertifika örneği ile birlikte TÜRKAK’tan yazılı izin alınmak kaydıyla TÜRKAK Akreditasyon Markası kullanılmayabilir veya TÜRKAK akreditasyonuna yalnızca yazılı atıf yapılabilir (IAF/ILAC/EA tarafından konu ile ilgili zorunluluk kararı alınan akreditasyon programları hariç.).

9.25 Akredite Yönetim Sistemi Belgelendirme Kuruluşları, düzenleyeceği sertifikalarda TÜRKAK markasının yanında (solunda veya sağında veya üstünde veya altında) TÜRKAK Belge Doğrulama Sistemi’nin ürettiği TBDS Kare Koduna 20x20 mm ebadından az olmamak kaydıyla aşağıdaki şekillerde yer vermelidir. Bunun dışındaki kullanım şekilleri TÜRKAK’ın onayı alınmak kaydıyla uygulanabilir.

¹ Söz konusu uygunluk değerlendirme faaliyeti hangi uluslararası akreditasyon birliğinin kapsamında ise yalnızca ilgili akreditasyon birliğinin adı yer alacaktır.

TÜRK AKREDİTASYON KURUMU

TÜRKAK BDS NO
XX-YYYY-YYYY

Akreditasyon Alanı
Standard No
Akreditasyon No

(a)

Akreditasyon Alanı
Standard No
Akreditasyon No

(c)

TÜRKAK BDS NO
XX-YYYY-YYYY

Akreditasyon Alanı
Standard No
Akreditasyon No

TÜRKAK BDS NO
XX-YYYY-YYYY

(b)

Akreditasyon Alanı
Standard No
Akreditasyon No

TÜRKAK BDS NO
XX-YYYY-YYYY

(d)

Şekil 8: TÜRKAK Belge Doğrulama Sistemi (TBDS) Kare Kod Konum Örnekleri

Kare kodun altında kullanılacak TÜRKAK kodu, TBDS platformunda bilgilerin girilmesi sonrasında sistem tarafından verilecek olup, 9-10 alfanümerik karakterden oluşmaktadır. Yönetim Sistemi Belgelendirme Kuruluşları; düzenledikleri belgelerde, belgenin sorgulamasının TBDS tarafından üretilen kare kodun mobil cihazlarla okutulması veya TBDS Belge no ile <https://tbds.turkak.org.tr> adresinden yapılabileceğini belirtmelidir. TÜRKAK kodu aşağıdaki sistematığe göre sistem tarafından tayin edilecektir;

TÜRK AKREDİTASYON KURUMU

XX-YYYY-YYYY

Sistem tarafından rastgele oluşturulur ve 8 alfanümerik karakterden ibarettir.

YS: Yönetim Sistemleri,
U: Ürün,
T: Test/deney,
TL: Tıbbi Test/Deney,
M: Muayene,
YT: Yeterlilik Deneyleri,
P: Personel,
K: Kalibrasyon,
RM: Referans malzeme/standart üretici,
DK: Doğrulayıcı Kuruluş (Sera Gazı)

9.26 Akredite olunan kapsamda bir standardın veya uygunluk değerlendirme programının revize olması durumunda; UDK yeni revizyona göre akredite olduktan sonra eski standardın/programın gerekliliklerini sürdürmesi şartıyla eskiden akredite olduğu standart/programda, ilgili standartta/programda belirtilen geçiş süreci boyunca, bir yıl süreyi aşmamak koşulu ile ürettiği sertifika/raporlarda TÜRKAK Akreditasyon Markasını kullanabilir.

10 AKREDİTE BELGELENDİRME KURULUŞLARI TARAFINDAN IAF MLA MARKASININ KULLANIMI

10.1 IAF MLA Markası yalnızca TÜRKAK ile "F701 -083 IAF MLA Markasının TÜRKAK Tarafından Akredite Edilmiş Belgelendirme Kuruluşlarınca Kullanımına İlişkin Alt Lisans Sözleşmesi" imzalamış olan akredite Belgelendirme Kuruluşları tarafından kullanılabilir. Söz konusu marka sözleşmede belirlenen hükümlere ve IAF ML 2 "IAF MLA Markasının Kullanımında Genel Prensipler" de belirtilen gerekliliklere uygun kullanılmalıdır.

10.2 IAF MLA Markası sadece TÜRKAK Akreditasyon Markası ile birlikte kullanılmalıdır, tek başına kullanılamaz.

10.3 IAF MLA Markası ve TÜRKAK Akreditasyon Markasından oluşan birleşik marka, TÜRKAK'ın IAF ile imzaladığı Çok Taraflı Tanıma anlaşması kapsamına/alt kapsamına giren ve belgelendirme kuruluşunun akredite olduğu kapsamlarda kullanılabilir.

10.4 Belgelendirme Kuruluşları, birleşik markayı akredite sertifikalarında, sadece sertifika kapsamının IAF MLA alt kapsamlarını içermesi durumunda kullanabilirler.

10.5 Belgelendirme Kuruluşları, birleşik markayı antetli kağıtlarında, iş tekliflerinde, reklamlarında ve internet sitelerinde akredite oldukları kapsamlar ile ilgili olması halinde kullanabilirler.

TÜRK AKREDİTASYON KURUMU

- 10.6** Birleşik marka hiç bir şekilde ürünler üzerinde veya ürünle ilişkilendirilebilecek veya ürünün uygunluğunu çağrıştıracak şekilde kullanılamaz.
- 10.7** Belgelendirme Kuruluşlarının müşterileri birleşik markayı kullanamazlar. Belgelendirme Kuruluşları, müşterilerinin birleşik markayı kullanımını engelleyecek önlemleri almalıdır.
- 10.8** Birleşik Marka oluşturulurken IAF ML 2 "IAF MLA Markasının Kullanımında Genel Prensipler" dokümanında belirtilen formata uyulmalıdır.
- 10.9** IAF MLA Markası, görüntülenen sayfada TÜRKAK Akreditasyon Markası ve UDK'nın ismi veya logosu aynı anda bulunmadığında kullanılamaz. (Görüntülenen sayfa herhangi bir formatta ve ortamda olabilir)
- 10.10** IAF MLA Markası ve TÜRKAK Akreditasyon Markası kullanılarak elde edilen birleşik marka yalnızca TÜRKAK tarafından oluşturulduğu şekli ile kullanılır.
- 10.11** Madde 10.1'de belirtilen sözleşme taraflarca imzalandıktan sonra hazırlanan formattaki birleşik marka örnekleri, akredite kuruluşa teslim edilir veya kuruluşun erişimine açılır.
- 10.12** TÜRKAK markasının kullanımı için bu rehberde verilen tüm şartlar, gereklilikler, kısıtlamalar, IAF MLA Markasından ve TÜRKAK Akreditasyon Markasından oluşan birleşik markanın kullanımı için de geçerlidir.
- 11 AKREDİTE UYGUNLUK DEĞERLENDİRME KURULUŞLARI TARAFINDAN ILAC MRA MARKASININ KULLANIMI**
- 11.1** ILAC MRA Markası sadece TÜRKAK Akreditasyon Markası ile birlikte kullanılmalıdır, tek başına kullanılamaz.
- 11.2** ILAC MRA Markası ve TÜRKAK Akreditasyon Markasından oluşan birleşik marka, UDK'lar tarafından sadece TÜRKAK'ın ILAC ile imzaladığı Çok Taraflı Tanıma anlaşması kapsamına giren ve akredite oldukları kapsamlarda kullanılabilir.
- 11.3** Birleşik Marka oluşturulurken ILAC R7 "ILAC MRA Markasının Kullanım Kuralları" dokümanında belirtilen formata uyulmalıdır.
- 11.4** Birleşik Markayı kullanmak isteyen UDK'lar, bu rehberin ve ILAC R7 dokümanının gerekliliklerini doğru ve eksiksiz şekilde uygulayacağına dair "F701-084 ILAC MRA Markasının TÜRKAK Tarafından Akredite Edilmiş Uygunluk Değerlendirme Kuruluşlarınca Kullanımına İlişkin Taahhütname" formunu doldurup TÜRKAK'a gönderir. TÜRKAK, bu yazılı taahhüdü aldıktan sonra UDK'lara bu rehberin ve ILAC R7 dokümanının gerekliliklerine uygun bir birleşik marka formatı hazırlayarak, bu birleşik markayı talep eden UDK'ya formata bağlı kalınmak koşulu ile teslim eder veya erişimine açar. UDK, TÜRKAK tarafından kendisine birleşik marka örnekleri teslim edilene veya erişimine açılana kadar birleşik markayı kullanamaz.

TÜRK AKREDİTASYON KURUMU

- 11.5** ILAC MRA Markası, görüntülenen sayfada TÜRKAK Markası ve UDK'nın ismi veya logosu aynı anda bulunmadığında kullanılamaz (Görüntülenen sayfa herhangi bir formatta ve ortamda olabilir).
- 11.6** ILAC MRA Markası;
- Her zaman orijinal, tasarlanmış oranları ile kullanılır,
 - Herhangi bir yönde uzatılmış, bastırılmış veya çarpıtılmış şekilde kullanılamaz,
 - ILAC MRA kelimeleri okunamayacak şekilde düşük çözünürlükte kullanılamaz,
 - TÜRKAK akreditasyon markasına, benzer ölçülerde kullanılmalıdır. 2 marka arasında en fazla %5'lik bir toleransa izin verilir,
 - Yatay olarak kullanılır, döndürülemez,
 - Yazı tipi değiştirilemez,
 - Okunabilirliği engellemeyecek bir arka plan üzerinde kullanılır,
 - Yüksek kalitede üretilmelidir. Diğer dokümanlardan fotokopi yolu ile çoğaltılamaz.
- 11.7** TÜRKAK markasının kullanımı için bu rehberde verilen tüm şartlar, gereklilikler, kısıtlamalar, ILAC MRA ve TÜRKAK Akreditasyon Markasından oluşan birleşik markanın kullanımı için de geçerlidir.
- 11.8** Birleşik marka hiç bir şekilde ürünler üzerinde ve ürünle ilişkilendirilecek şekilde kullanılamaz.
- 11.9** UDK'ların müşterileri birleşik markayı kullanamazlar. UDK'lar, müşterilerinin birleşik markayı kullanımını engelleyecek önlemleri almalıdır.

12 AKREDİTASYONA YAZILI ATIF

- 12.1** Bir faaliyetin akreditasyon kapsamında gerçekleştirildiği akreditasyon kapsamında düzenlenen rapor ve sertifikalarda akreditasyon markası kullanılarak gösterilir. TÜRKAK'tan akredite kuruluşlar akreditasyona atıf için TÜRKAK Akreditasyon Markasının yerine akreditasyona yazılı atıf da yapmak istediklerinde aşağıdaki formata uymalıdır.
- "[*Faaliyet alanı adı*] olarak faaliyet gösteren [*UDK'nın adı*], TÜRKAK'tan [*akreditasyon dosya numarası*] ile [*standardın adı ve tarihi*] standardına göre akredite edilmiştir."
- UDK, yukarıda belirtilen kısımları akreditasyon sertifikasına uygun olarak doldurmakla yükümlüdür.
- 12.2** TÜRKAK Akreditasyon Markasının kullanımı için geçerli olan kurallar akreditasyona yazılı atıflar içinde geçerlidir. TÜRKAK Akreditasyon Markasının kullanımına izin verilmeyen durumlarda akreditasyona yazılı atıfta da bulunulamaz.
- 12.3** Akredite kuruluşun statüsü hakkında yanlış anlaşılmaya sebep olabilecek şekilde akreditasyonuna atıf yapılmamalıdır.

TÜRK AKREDİTASYON KURUMU

EK A: TÜRKAK LOGOSU VE TÜRKAK AKREDİTASYON MARKASI TANIMI

A.1 TÜRKAK LOGOSU

A.1.1 Genel Kriterler

TÜRKAK Logosu, aşağıda belirtilen özellikleri taşımalıdır. TÜRKAK Logosunun ebatlarına ilişkin detaylı çizim Şekil A.1’de verilmiştir.

A.1.2 Renk Değerleri

Aşağıdaki renk değerleri üzerine baskı yapılacak malzemenin beyaz olması durumunda Şekil A.1’de tanımlanan TÜRKAK Logosuna uygun olacaktır. Önceden boyanmış zeminler üzerine yapılacak baskılarda meydana gelebilecek. Renk ve ton değişiklikleri kabul edilemez.

A.1.2.1 Kırmızı

C(Cyan)	:0	(*)	R(Red)	:218	(*)
M(Magenta)	:100	(*)	G(Green)	:37	(*)
Y(Yellow)	:100	(*)	B(Blue)	:29	(*)
K(Black)	:0	(*)			

A.1.2.2 Beyaz

C(Cyan)	:0	(*)	R(Red)	:255	(*)
M(Magenta)	:0	(*)	G(Green)	:255	(*)
Y(Yellow)	:0	(*)	B(Blue)	:255	(*)
K(Black)	:0	(*)			

A.1.3. Çizim Özellikleri

TÜRKAK Logosu kenar uzunlukları 155mm olan köşeleri yuvarlatılmış kare içerisindeki Ay-Yıldız, TÜRKAK ibaresi ve tick (onay) işaretinden oluşur.

A.1.3.1 Kare: Kenarları 155 mm, çerçeve kalınlığı 5 mm’dir. Köşelerin yuvarlatma değeri 44(*)’tür.

Çerçeve rengi kırmızı ve içi beyazdır.

A.1.3.2 Ay-Yıldız: Türk Bayrağı Tüzüğündeki ölçülere uygun olmalıdır. Ay-Yıldız’ın zeminini teşkil eden dairenin çapı 42mm’dir. Dairenin merkezi Karenin çerçevesinin iç kenarına 28 mm uzaklıktadır. Daire merkezi, kareyi iki eşit parçaya bölen düşey hattın üzerindedir.

Ay-Yıldız beyaz, daire kırmızıdır.

TÜRK AKREDİTASYON KURUMU

A.1.3.3 TÜRKAK İbaresini: TÜRKAK ibaresini oluşturan harfler kalın, köşeleri yuvarlatılmıştır. “TÜRKAK” ibaresi, logonun çerçevesini teşkil eden kenarları yuvarlatılmış kareyi yatay ve düşey olarak eşit parçalara bölen hatlara göre simetrik olarak yerleştirilmiştir. Sırasıyla; T,Ü,R,K harfleri kırmızı, A ve K dış hatları kırmızı, içi beyazdır.

A.1.3.4 Tick (Onay) İşareti: Onay işaretinin içinde bulunduğu çemberin çapı 42mm, çizgi kalınlığı ise 1,5 mm'dir. Çemberin merkezi karenin çerçevesinin iç kenarına 28 mm uzaklıktadır. Merkezi, kareyi iki eşit parçaya bölen düşey hattın üzerindedir.

Çemberin rengi kırmızıdır. Onay işaretinin çemberin dışına taşan kısmının içi beyaz, dış hatları çemberin kalınlığına mütenasip ve kırmızıdır.

A.2 TÜRKAK AKREDİTASYON MARKASI

A.2.1 Genel Kriterler

TÜRKAK Logosu'nun altına akreditasyon alanı, akreditasyona esas olan Standardın adı ve akredite edilen kuruluşa verilen Akreditasyon Numarasının madde A.2.2'de belirtilen şekilde yazılmasıyla TÜRKAK Akreditasyon Markası meydana gelir. Renk değerleri TÜRKAK Logosuyla aynıdır.

A.2.2 Akreditasyon markasını oluşturan unsurlar: TÜRKAK Logosu'nun 5mm altına Logoyu oluşturan karenin kenarı l olarak alındığında genişliği l , yüksekliği ise $0,40 l$ olan çerçeve kalınlığı 2,5 mm olan bir dikdörtgen çizilir. Bu dikdörtgenin içerisine sırasıyla;

- Akreditasyon alanı,
- Akreditasyona esas olan standardın adı
- İlgili kuruluşa verilen akreditasyon numarası

üç satır halinde dikdörtgenin yatay ve düşey olarak tam ortasına gelecek şekilde yazılır.

Swis721 BT Bold yazı tipi kullanılır.

İlk iki satır kırmızı zemin üzerine beyaz, üçüncü satır beyaz üzerine kırmızı olarak yazılır.

TÜRK AKREDİTASYON KURUMU

Şekil A.1:

